

mænd og Arbejdere udrette for dem, men at de oven i Købet have Maagt til at sige: Du skylder mig ogsaa din Overbevisning i et og alt. Du er solgt til mig med Hud og Haar, og Du skal følge mig i et og alt. Jeg mener, at Lovgivningsmagten har en absolut Forpligtelse til at sikre Arbejderne og Befolkningen i det hele taget mod, at saadant kan finde Sted.

Det er jo ikke første Gang, at Forslaget til at sikre Stemmeretten, altsaa til Indførelse af hemmelig Stemmeafgivning, foreligger her. Den afdøde Folketingsmand for Vejle Amts 2den Valgkreds, Christen Berg, har flere Gange gjort sig til Talsmand for lignende Forslag, ligesom forhenværende Folketingsmand, Overretsprøfurator Veth flere Gange har indbragt Forslag, der selv om de ikke vare ligelydende med dette, dog i Princippet gik ud paa det samme. Jeg for mit Bedkommende er saavel disse Mænd som andre Mænd her i Salen taknemmelig for det Arbejde, de have gjort i denne Retning. Jeg har ikke fundet i Rigsdagstidenden, at Medlemmer af Højres Side her i Tinget have gjort sig til Talsmand for det samme, men jeg forventer en forandret Opfattelse i denne Retning hos den nævnte Side af Tinget, nemlig Højre, idet der jo overalt ved sidste Valg, i det mindste her i Byen, paa Valgtribunerne af Højres Kandidater blev slaet til Lyd for Indførelse af hemmelig Afstemning. Jeg har ganske sikkert ikke hørt Udtalelser i den Retning af de Højrekandidater, som bleve valgte her i Byen; det var i de Kredse, hvor Højre opstillede Kandidater, som ikke gik igennem. Men jeg antager, at det har været efter en stilltende Overenskomst inden for Partiet, at dets Kandidater have skillet sig saaledes til den foreliggende Sag, og jeg tør maasse saaledes forvente, at det ikke vil have store Banstueligheder at faa Forslaget ført igennem, saavel her som i det andet Ting, særlig hvis den højtærede Regering vil stille sig lidt velvillig dertil. Den ærede Repræsentant fra Slagelse (Røedt) udtalte under Behandlingen af Forespørgselen om, hvad der kunde gøres for Forbedring af Eksporforholdene mellem Esbjerg og England, da der i Forbindelse med dette Spørgsmaal blev Tale om Indførelse af Statsdrift, at Statsarbejderne alle Begne have Munden lukket, hvormod Arbejderne i den private Drift havde deres Frihed. Ja, De have jo set af de Eksempler, som jeg har anført, og som jeg kunde supplere i Insevis ifølge Udtalelser af afstedigede Husmænd, Skovarbejdere og Lejehusmænd, der ere smidte ud af deres Boliger osv., hvor megen

Bægt der i og for sig bør lægges paa denne Udtalelse. Det er nemlig ikke alene i Statsdriften, at man søger at øve Tryk paa dem, der arbejde under Staten, men det er ogsaa i den private Drift og fuldt saa meget der og ikke alene ude blandt Godsejerne paa Landet, men ogsaa i Byerne blandt Fabrikanterne. Jeg kunde nævne adskillige Tilfælde baade her i Byen og andetsteds, hvor Fabrikanter formene sig berettigede til at øve Indflydelse paa deres Arbejdere, øve Tryk paa dem og lægge dem Hindringer i Vejen ved Afgivelsen af deres Stemme. Jeg skal nævne et Par enkelte. Der var for et Par Valggange siden paa Rastrup Glasværk Ønske hos en Del Arbejdere om at faa Lov til at afgive deres Stemme. Dette blev dem forment, og da de valgberettigede iblandt dem til Trods herfor afgave deres Stemmer eller toge til Valg, havde det Afstedigelse til Følge for enkelte af dem; man tilsigtede herved at øve Tryk paa Resten, saa at de kunde tænke sig, at de til næste Valg maatte vogte sig for at gentage Nødt, og at en Gentagelse vilde have til Følge, at andre kom til at gaa ud af Borten. Paa et Bæveri stete der noget lignende. En Mand, der var valgberettiget, ønskede at forlade Arbejdet en halv Dag for at afgive sin Stemme. Fabrikanten forhørte sig om hans politiske Anskuelse, og da han erklærede, at han hørte til Arbejderpartiet, skaf han ham nogle Oprag i Haanden fra det modsatte Partis Side, og Dagen derpaa sagde han til ham: De skulde dog betænke vel, hvad De gør. Da denne Mand til Trods herfor gik til Valg, var han et Par Dage efter afstediget, skønt han i flere Aar havde opfyldt sin Pligt, og der aldrig havde været Grund til Klage fra hans Arbejdsgivers Side. Jeg skal imidlertid gerne indrømme Repræsentanten for Slagelse (Røedt), at det ikke staar bedre til paa Statens Værksteder, og jeg maa maasse her indskyde den Bemærkning, at det ikke er til at forundre sig over. Staten er nemlig en tro Afpejling af dem, der herste her i Samfundet, og da det er de besiddende Klasser, som herste i Staten og Repræsentationen, er det ganske indlysende, at Staten bliver en tro Afpejling af, hvad de besiddende Klasser ønske, og da de ønske, at der skal øves Tryk paa Arbejderne ved Valg og deslige, gør Staten det ogsaa; ellers vilde den ikke være i Overensstemmelse med de besiddende Klasser, og Regeringen vilde være umulig under de eksisterende Forhold. Det kan maasse siges, at Regeringen eller Staten til Gengæld ikke tager i Betænkning at gaa i Spidsen for den Slags Valgtryk og Tryk lige over for Deltagelse i Organi-